

DA-001-001411

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2015

Political Science : Paper - VIII

(Indian Govt. & Politics)

(CORE)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001411

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : બંને વિભાગના પ્રશ્નોના ઉત્તરો મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપવા.

વિભાગ - 1

1 M.C.Q. :

20

- (1) કાયદો ઘડનારી ઉચ્ચ સંસ્થા છે.
- (A) સંસદ (B) વિધાનસભા
(C) ન્યાયતંત્ર (D) કારોબારી
- (2) ભારતના રાષ્ટ્રપતિ પાસે કઈ સત્તા હોય છે ?
- (A) વાસ્તવિક (B) નામની
(C) વહીવટી (D) બહુજન
- (3) રાજ્યસભામાં સભ્યોને શપથ કોણ લેવડાવે છે ?
- (A) રાષ્ટ્રપતિ (B) વડાપ્રધાન
(C) સભાપતિ (D) ન્યાયમૂર્તિ
- (4) બંધારણની કઈ કલમ નાણાકીય જોગવાઈ આપે છે ?
- (A) 360 (B) 200
(C) 260 (D) 300

- (5) રાજ્યસભામાં કુલ કેટલા સભ્યોની સંખ્યા હોય છે ?
 (A) 200 (B) 225
 (C) 238 (D) 250
- (6) રાજ્યસભામાં રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા કેટલા સભ્યોની નિમણૂક થાય છે ?
 (A) 12 (B) 15
 (C) 20 (D) 30
- (7) રાજ્યસભામાં દર બે વર્ષે કેટલા સભ્યો નિવૃત્ત થાય છે ?
 (A) 1/2 (B) 1/4
 (C) 1/5 (D) 1/3
- (8) ભારતમાં આયોજન પંચના અધ્યક્ષ કોણ છે ?
 (A) વડાપ્રધાન (B) નાણાપ્રધાન
 (C) આયોજન પ્રધાન (D) રાષ્ટ્રપતિ
- (9) ગુજરાતની વિધાનસભામાં કુલ કેટલી બેઠકો છે ?
 (A) 180 (B) 182
 (C) 192 (D) 200
- (10) ગવર્નરની નિમણૂક કોના દ્વારા કરવામાં આવે છે ?
 (A) મુખ્યમંત્રી (B) વડાપ્રધાન
 (C) ગૃહપ્રધાન (D) રાષ્ટ્રપતિ
- (11) રાજ્ય વિધાનસભાની મુદત કેટલા વર્ષ હોય છે ?
 (A) 5 વર્ષ (B) 6 વર્ષ
 (C) 7 વર્ષ (D) 3 વર્ષ
- (12) બંધારણ મુજબ રાજ્ય યાદીમાં કુલ કેટલા વિષયો છે ?
 (A) 55 (B) 61
 (C) 44 (D) 77
- (13) ચૂંટણીપંચના કમિશનરની નિમણૂક કોણ કરે છે ?
 (A) વડાપ્રધાન (B) મુખ્યમંત્રી
 (C) રાષ્ટ્રપતિ (D) વિરોધ પક્ષના નેતા

- (14) સરકારી કર્મચારીઓ તથા અધિકારીઓની ભરતી તથા પસંદગીના કાર્યો કોણ કરે છે ?
- (A) જાહેરસેવા પંચ (B) વડાપ્રધાન
(C) મુખ્ય મંત્રી (D) રાષ્ટ્રપતિ
- (15) ભારતના સર્વોચ્ચ સરસેનાધિપતિ કોણ છે ?
- (A) જનરલ વી. કે સિંઘ
(B) જનરલ કૃષ્ણ મેનન
(C) જનરલ માણેકશા
(D) રાષ્ટ્રપતિ
- (16) ભારતમાં મુજબ બંધારણીય કટોકટી રાષ્ટ્રપતિ લાગુ પાડી શકે.
- (A) કલમ 352 (B) કલમ 360
(C) કલમ 356 (D) કલમ 101
- (17) ખરડો કાયદો ક્યારે બને છે ?
- (A) વડાપ્રધાન સહી કરે ત્યારે
(B) રાષ્ટ્રપતિ સહી કરે ત્યારે
(C) સંસદ સહી કરે ત્યારે
(D) ન્યાયાધિશ સહી કરે ત્યારે
- (18) રાજ્યસભાના સભાપતિ કોણ કહેવાય ?
- (A) ઉપરાષ્ટ્રપતિ (B) રાષ્ટ્રપતિ
(C) વડાપ્રધાન (D) કાયદા પ્રધાન
- (19) એકમ રાજ્યના બંધારણીય વડા કોણ ગણાય છે ?
- (A) મુખ્યમંત્રી (B) કાયદામંત્રી
(C) રાજ્યપાલ (D) સ્પીકર
- (20) UPSC ના ચેરમેનની નિમણૂક કોણ કરે છે ?
- (A) વડાપ્રધાન (B) મુખ્યમંત્રી
(C) રાષ્ટ્રપતિ (D) ઉપરાષ્ટ્રપતિ

વિભાગ - ૨

2 ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતનું સ્થાન અને સત્તાઓની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

2 ભારતીય લોકસભાના અધ્યક્ષની સત્તા, કાર્યો અને મહત્ત્વ જણાવો. 10

3 ભારતના રાષ્ટ્રપતિનું બંધારણીય સ્થાન, સત્તા અને કાર્યો જણાવો. 10

અથવા

૩ ભારતના વડાપ્રધાનના સ્થાન અને સત્તાઓની વર્તમાન સંદર્ભ સાથે ચર્ચા કરો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8

(૧) સર્વોચ્ચ અદાલતની રચના અને સત્તા

અથવા

(૨) ભારતીય સંસદ.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8

(૧) બંધારણમાં સુધારા કરવાની રીતિઓ

અથવા

(૨) ભારતનું ચૂંટણી પંચ.

5 ટૂંકા ઉત્તરો આપો : (કોઈ પણ બે) 14

(1) બંધારણમાં થયેલ કોઈ પણ ત્રણ સુધારાઓ જણાવો.

(2) સંસદ સભ્યોનાં વિશેષાધિકારો જણાવો.

(3) ઉપરાષ્ટ્રપતિ

(4) વિધાન પરિષદની રચના જણાવો.

ENGLISH VERSION

Instruction : Write answers of both sections in main answer sheet.

SECTION - I

1 M.C.Q. :

20

- (1) The law is formulated _____ female upper body ?
(A) Parliament (B) the assembly
(C) the judiciary (D) Executive
- (2) What are the powers of the President of India ?
(A) real (B) the name
(C) administrative (D) Plural
- (3) Who vows to attend Members of the Rajya Sabha ?
(A) President (B) Prime Minister
(C) The Chairman (D) Justice
- (4) What is the Article of the Constitution financial provisions ?
(A) 360 (B) 200
(C) 260 (D) 300
- (5) What is the total number of members in the Rajya Sabha ?
(A) 200 (B) 225
(C) 238 (D) 250
- (6) How many members are appointed by the President of the Rajya Sabha ?
(A) 12 (B) 15
(C) 20 (D) 30
- (7) In Rajya Sabha after every two years, how many members of Congress are retired ?
(A) 1/2 (B) 1/4
(C) 1/5 (D) 1/3

- (8) Who is the Chairman of Planning Commission in India ?
- (A) Prime Minister
 - (B) Finance Minister
 - (C) Planning Minister
 - (D) President
- (9) How many seats in Gujarat State Assembly ?
- (A) 180
 - (B) 182
 - (C) 192
 - (D) 200
- (10) Whom is appointed by Governor ?
- (A) CM
 - (B) Prime Minister
 - (C) Minister
 - (D) The President
- (11) How many years is the term of State Assembly ?
- (A) 5 years
 - (B) 6 years
 - (C) 7 years
 - (D) 3 years
- (12) According to the constitution, how many are the subjects in the state of the list ?
- (A) 55
 - (B) 61
 - (C) 44
 - (D) 77
- (13) Who is appointed the Election Commissioner ?
- (A) Prime Minister
 - (B) Chief Minister
 - (C) President
 - (D) Opposition leader
- (14) Who works for the recruitment and selection of the Government employees and officers ?
- (A) Public Service Commission
 - (B) Prime Minister
 - (C) Chief Minister
 - (D) President

- (15) Who is supreme of chief military forces in India ?
- (A) General V.K. Singh
 - (B) General Krishna Menon
 - (C) General Manekasa
 - (D) President
- (16) According to the constitutional crisis, the President of India can apply..... ?
- (A) Article 352 (B) Article 360
 - (C) Article 356 (D) Article 101
- (17) When does the bill becomes law ?
- (A) When Prime Minister's signature
 - (B) When Signed by the President
 - (C) When the signature of Parliament
 - (D) When a judge's signature
- (18) Who is the Chairman of the Rajya Sabha ?
- (A) The Vice-President
 - (B) The President
 - (C) Prime Minister
 - (D) Law Minister
- (19) Who is the constitutional head of the unit state ?
- (A) CM (B) Law
 - (C) Governor (D) Speaker
- (20) Who makes Appointment of Chairman of UPSC ?
- (A) Prime Minister (B) Chief Minister
 - (C) President (D) Vice President

SECTION - II

2 Discuss the position and powers to India's Supreme Court ? 10

OR

2 Of the Indian Lok Sabha powers, functions and know the importance. 10

3 The constitutional position of the President of India, the powers and functions. 10

OR

3 Discuss with reference to the current position and powers of the Prime Minister of India. 10

4 (a) Write short note : (any **one**) 8

(1) The composition and powers of the Supreme Court.

OR

(1) Indian Parliament.

(b) Write short note : (any one) 8

(1) Practices of Constitutional reforms.

OR

(1) Election Commission of India.

5 Give short answers : (any **two**) 14

(1) Ask any of the three amendments to the constitution.

(2) Tell privileges of members of Parliament.

(3) Vice President.

(4) Tell the formation of the Legislative Council.